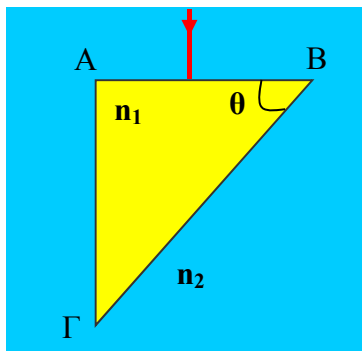

Ερωτήσεις στη διάθλαση

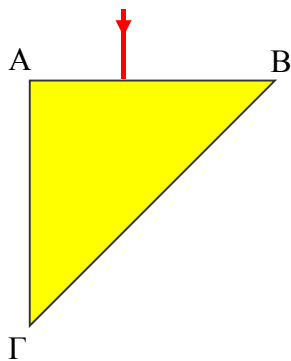
1) Η κάθετη τομή ενός οπτικού πρίσματος, είναι ορθογώνιο τρίγωνο ABΓ ($\hat{A} = 90^\circ$).

Το πρίσμα αυτό, έχει δείκτη διάθλασης για μια ακτίνα μονοχρωματικού φωτός $n_1 = 3/2$ και είναι βυθισμένο σε υγρό, με δείκτη διάθλασης για την ίδια ακτίνα $n_2 = 4/3$, όπως δείχνει το σχήμα.

Η εν λόγω ακτίνα πέφτει κάθετα στην έδρα AB, και ανακλάται ολικά στην έδρα ΒΓ αν

α) $n\mu\theta \geq \frac{8}{9}$, β) $n\mu\theta \geq \frac{2}{3}$, γ) $n\mu\theta = \frac{\sqrt{3}}{2}$, δ) $\frac{2}{3} < n\mu\theta < \frac{8}{9}$

- i) Ποια από τις παραπάνω σχέσεις είναι η σωστή ;
- ii) Να αιτιολογήσετε την επιλογή σας

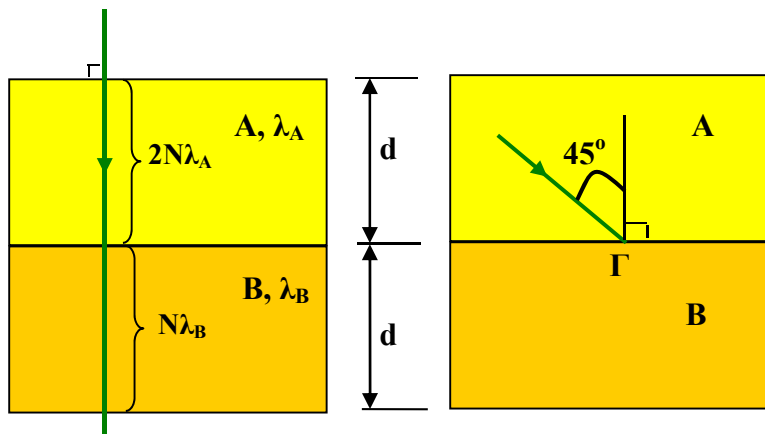
2) Η κάθετη τομή ενός οπτικού πρίσματος, είναι ορθογώνιο ισοσκελές τρίγωνο ABΓ ($\hat{A} = 90^\circ$).

Το πρίσμα, περιβάλλεται από αέρα που έχει δείκτη διάθλασης $n_a = 1$. Ακτίνα μονοχρωματικού φωτός, πέφτει κάθετα στην έδρα AB και ανακλάται ολικά στην έδρα ΒΓ, με γωνία ανακλάσεως 45° .

Αν n είναι ο δείκτης διάθλασης του υλικού του πρίσματος για την ακτινοβολία αυτή τότε

α) $n < \frac{1}{\sqrt{2}}$, β) $n > \frac{1}{\sqrt{2}}$, γ) $n > \sqrt{2}$, δ) $n < \sqrt{2}$

- i) Ποια από τις παραπάνω σχέσεις είναι η σωστή ;
- ii) Να αιτιολογήσετε την επιλογή σας.

3) Μια γυάλινη πλάκα A, είναι ενωμένη με μια άλλη γυάλινη πλάκα B ίδιου πάχους d.

Έστω λ_A, λ_B τα μήκη κύματος μονοχρωματικού φωτός, όταν μια ακτίνα του, διαδίδεται στις πλάκες A και B αντίστοιχα.

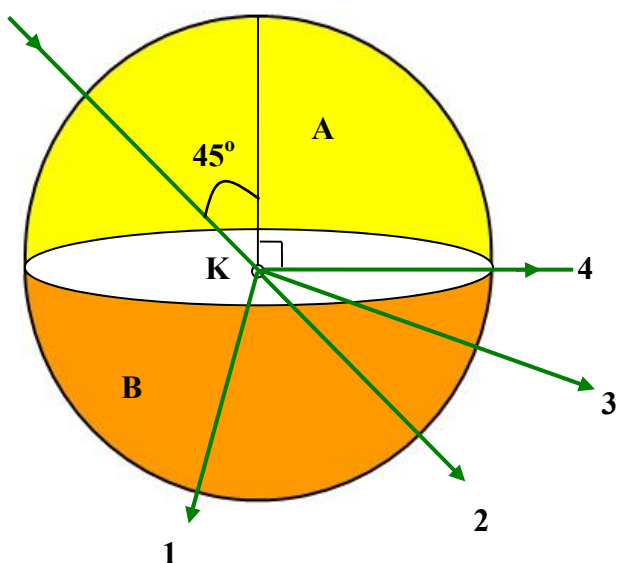
Όταν η ακτίνα του φωτός αυτού, πέφτει κάθετα πάνω στην πλάκα A,

όπως φαίνεται στο σχήμα , σχηματίζονται $2N$ μήκη κύματος λ_A στο εσωτερικό της, και N μήκη κύματος λ_B μέσα στην B .

Αν η ίδια ακτίνα, σε ένα διαφορετικό πείραμα , πέσει πάνω στη πλάκα B όπως φαίνεται στο δεύτερο σχήμα τότε

- α) ανακλάται χωρίς να υποστεί διάθλαση
- β) ένα μέρος της ανακλάται και το υπόλοιπο διαθλάται και εισέρχεται στην πλάκα B .
- γ) διέρχεται στην πλάκα B χωρίς εκτροπή

- i) Ποια από τις παραπάνω προτάσεις είναι η σωστή ;
- ii) Να αιτιολογήσετε την επιλογή σας.

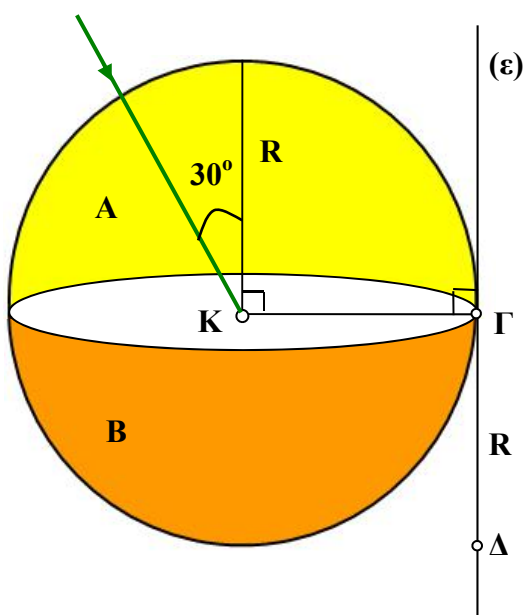

4) Δυο γυάλινα ημισφαίρια A και B με δείκτες διάθλασης $n_A = \sqrt{3}$ και $n_B = \sqrt{2}$ αντίστοιχα, είναι σ' επαφή όπως δείχνει το σχήμα, και το σύστημα βρίσκεται στον αέρα που έχει δείκτη διάθλασης $n_a = 1$.

Ακτίνα μονοχρωματικού φωτός, πέφτει πάνω στο ημισφαίριο A και φτάνει στο κοινό τους κέντρο K . Η διαθλώμενη ακτίνα είναι η

- α) 1
- β) 2
- γ) 3
- δ) 4

- i) Ποια από τις παραπάνω προτάσεις είναι η σωστή ;
- ii) Να αιτιολογήσετε την επιλογή σας.

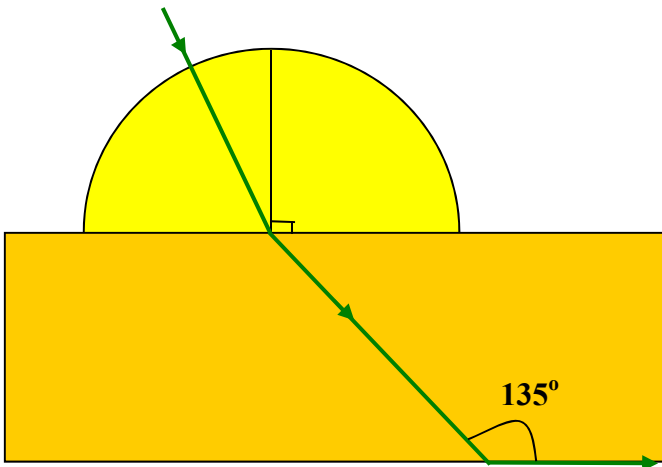

5) Δυο γυάλινα ημισφαίρια A και B ακτίνας R με δείκτες διάθλασης n_A και n_B αντίστοιχα, είναι σ' επαφή όπως δείχνει το σχήμα , και το σύστημα βρίσκεται στον αέρα που έχει δείκτη διάθλασης $n_a = 1$.

Μια επίπεδη οθόνη (ϵ) , είναι σ' επαφή με τη σφαίρα που δημιουργούν τα δυο ημισφαίρια στο σημείο Γ . Ακτίνα μονοχρωματικού φωτός , πέφτει πάνω στο ημισφαίριο A , φτάνει στο κοινό κέντρο K και όταν βγαίνει από το ημισφαίριο B , συναντά την οθόνη στο σημείο Δ με $\Gamma\Delta = R$.

Ποια από τις παρακάτω σχέσεις είναι η σωστή ;
Να αιτιολογήσετε την επιλογή σας.

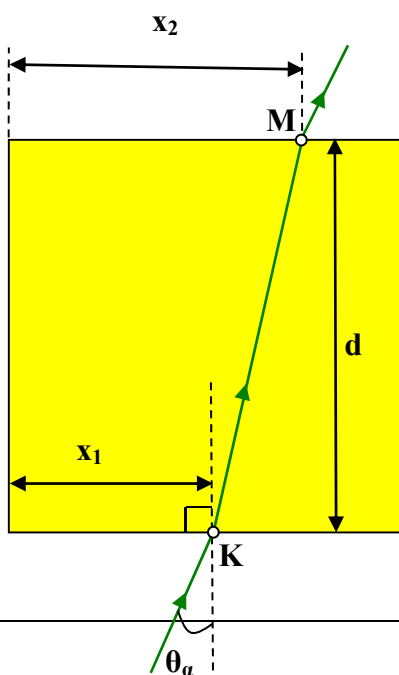
- α) $\frac{n_A}{n_B} = \sqrt{2}$, β) $\frac{n_A}{n_B} = \frac{1}{\sqrt{2}}$,
 γ) $\frac{n_A}{n_B} = \frac{\sqrt{3}}{2}$, δ) $\frac{n_A}{n_B} = 2$

6) Ακτίνα μονοχρωματικού φωτός, πέφτει στην εξωτερική επιφάνεια γυάλινου διαφανούς ημισφαιρίου κατευθυνόμενη προς το κέντρο του. Το ημισφαίριο, έχει δείκτη διάθλασης n_1 για την ακτίνα αυτή, και είναι ενωμένο με γυάλινη πλάκα στην οποία εισέρχεται η ακτίνα, και ακολουθεί την διαδρομή που φαίνεται στο σχήμα. Το σύστημα, περιβάλλεται από αέρα που έχει δείκτη διάθλασης $n_a = 1$.

Αν η συνολική γωνία εκτροπής της ακτίνας, από το σύστημα ημισφαίριο – πλάκα, είναι $\epsilon = 60^\circ$, ο δείκτης διάθλασης του υλικού του ημισφαιρίου για την ακτίνα αυτή είναι

- α) $n_1 = 3/2$
 β) $n_1 = \sqrt{2}$
 γ) $n_1 = \frac{\sqrt{5}}{2}$
 δ) $n_1 = 2$
- i) Ποια από τις παραπάνω σχέσεις είναι η σωστή ;
 ii) Να αιτιολογήσετε την επιλογή σας.

7) Μια γυάλινη πλάκα πάχους d , βρίσκεται στον αέρα. Ακτίνα μονοχρωματικού φωτός, πέφτει στο σημείο K της πλάκας σε απόσταση x_1 από την αριστερή της, υπό γωνία προσπτώσεως $\theta_a = 30^\circ$, και εξέρχεται από το σημείο M , σε απόσταση x_2 από την ίδια πλευρά, όπως δείχνει το σχήμα. Αν ο δείκτης διάθλασης του αέρα είναι $n_a = 1$ και $x_2 - x_1 = \rho$, ο δείκτης διάθλασης n του υλικού της πλάκας, για την ακτίνα αυτή είναι

α) $n = \sqrt{\frac{\rho - d}{2}}$,

$$\beta) n = \frac{\sqrt{\rho^2 - d^2}}{2} ,$$

$$\gamma) n = \frac{1}{2} \sqrt{\frac{d^2}{\rho^2} + 1} ,$$

$$\delta) n = \sqrt{\frac{d^2}{\rho^2} + 1}$$

- i) Ποια από τις παραπάνω σχέσεις είναι η σωστή ;
ii) Να αιτιολογήσετε την επιλογή σας.

Υλικό Φυσικής - Χημείας.

Επειδή το να μοιράζεσαι πράγματα, είναι καλό για όλους....

Επιμέλεια

Μανώλης Δρακάκης